

Intervju med Bjørn Pettersen i magasinet VISJON

(Publisert i to deler, i nr. 2 og 3, 2017)

– Hva er "spiritualitet" for deg?

I Norge og i hele den vestlige verden lider vi av stor begrepsforvirring om ikke-verdslige verdier, mye takket være det nymotens fremmedordet 'spiritualitet', eller det norske 'åndelighet', som begge betyr nøyaktig det samme. 'Spiritualitet' eller 'åndelighet' får oss straks til å tenke på 'spirits' eller 'ånder', altså noe fullstendig udefinert *utenfor oss selv*, og det er mye av grunnen til at det stadig dukker opp folk som gjør krav på å være medier for disse åndene, gjennom såkalt klarsynthet, kanalisering, automatskrift, healing, osv. Dessverre blir mange forledet til å tro at disse menneskene er høyt utviklet og at det de formidler er evige verdier, bare fordi vi altså mangler dekkende ord og begreper for "evige verdier" på norsk og andre vestlige språk.

Jeg liker som regel å uttrykke meg kort og enkelt, men her må jeg nok bli litt språkteknisk for å få fram et veldig viktig poeng. I det språket som ligger nærmest roten til alle de indo-europeiske språkene, som altså norsk tilhører, det indiske *sanskrit*, har vi ordet 'adhyatmika', som står for det som er 'forbundet med atman'. Og en 'adhyatmikisk' person er en sannhetssøker som hovedsakelig er vendt mot 'atman', eller fokusert på 'atman'. Hva er 'atman'? Atman er ikke noe utenfor deg selv – det er deg selv! Eller rettere sagt ditt Selv, fordi det er upersonlig – altså uten ego – men det betegner din egentlige natur eller ditt innerste, sanne jeg. Heldigvis blir 'atman' og flere andre sentrale sanskritord, slike som 'brahman' 'karman' 'samsara', 'dharma', 'shanti', 'ahimsa', 'sadhu', 'sannyasin', 'yoga', 'samadhi', osv., nå mer og mer etablerte ord og begreper i den vestlige verden. Ingen av disse ordene har sine like i noen av de europeiske språkene, og det betyr simpelthen at vi rett og slett ikke har tenkt disse tankene i vår del av verden. 'Atman' blir som regel oversatt med 'sjel', som er det nærmeste vi kommer 'atman' i Vesten. Men 'sjel – soul – Seele' har ingen god etymologi – det kommer antagelig fra sanskrit 'sarir', som betyr fysisk kropp. Og der har vi kanskje en sammenheng med vår inngrodde identifisering med vår fysiske kropp? En annen grunn til at 'sjel' ikke er noe godt ord er at det blir brukt synonymt med 'sinn' og 'ånd', noe vi tydelig ser i all europeisk litteratur helt fra det gamle Hellas og opp til våre dager. For eksempel er 'psykologi' per definisjon 'læren om sjelen', mens alt faget innholder, kun dreier seg om sinnet, sett fra et 'adhyatmikisk' perspektiv. Vi har definitivt ikke noe klart skille mellom sjel og sinn i vår del av verden, slik de har det i Østen og særlig i India. Og i tillegg til denne forvirringen kommer altså 'ånd', som er like udefinert som sjel og sinn. Ikke så rart at folk er forvirret!

Så "spiritualitet" eller "åndelighet" for meg er ord jeg helst unngår å bruke, mens det jeg helst vil tenke om det som ligger bak denne forståelsen, er 'sannhet', 'kjærlighet', 'udødelighet', 'universalitet' og alle de evige, menneskelige verdiene som vi strekker oss etter og ønsker som veiledere for våre liv. Dette er altså ingenting utenfor oss selv, men derimot det vi finner i vårt innerste indre alle sammen. Det er følelsen av at noe bare må være evig, absolutt og bestandig, til tross for at våre sanseerfaringer hele tiden forteller oss det motsatte. Det er den underbevisste motsetningens logikk at hvis noe er dynamisk, må det nødvendigvis også være noe som er statisk – at den ene ikke kan være uten den andre eller at de betinger hverandre. Og så er det den virkeligheten at ingen klarer å forestille seg en ikke-eksistens, som er vår vanlige misoppfatning av døden. Så dette dreier seg altså om absolutte eller evige sannheter, i motsetning til relative eller foranderlige sannheter, som omfattes av alt som har med menneskets sinn og fenomener i denne verden å gjøre – inklusiv ånder, engler, guder, devaer, utenomjordiske og andre mer eller mindre kroppsløse identiteter.

Kontakt med ånder hører til en viss grad hjemme hos naturfolk som lever i pakt med en jomfruelig natur – det er helt meningsløst hos moderne, urbane mennesker som har ødelagt naturen på grunn av egoisme og umenneskelig grådighet! Uansett kan ikke kontakt med ånder gi oss svar på våre knugende spørsmål om oss selv: ”Hvem er jeg egentlig?”, ”hvor kommer jeg fra og hvor går jeg hen etter dette?”, og ”hvorfor er jeg her?” Dette er universelt menneskelige spørsmål uavhengig av tid, sted, kultur eller tro, og det er rett og slett ikke mulig at noen utenfor oss selv kan fortelle oss det. Dette universelt menneskelige identitetsproblemet kan vi bare løse gjennom å realisere oss selv, ved det som kalles Selv-Realisasjon. Og den veien går ikke utover, men bare innover – hinsides sinn, personlig identitet og ego.

Yoga-vitenskapen i India, for eksempel, ble oppfunnet for systematisk å vise hvordan det er mulig å vende oppmerksomheten fra det ytre til det indre, og derved forene ditt individuelle med ditt universelle, bare ved hjelp av din kropp og ditt sinn, og ingenting annet! Det er et fantastisk redskap for mennesket som ikke krever noen tro, læresetning, kultur eller tilhørighet, men som bare krever oppriktighet, selvdisciplin og vedvarenhet, for det trengs å praktiseres regelmessig. De to første trinnene i yoga, *yama* og *niyama*, viser tydelig denne snuoperasjonen fra det ytre mot det indre. Og så er det viktig å forstå at de fem første trinnene i det som kalles den åttefoldige ”klassiske yoga”, bare er ment som forberedelse for sinnet – for sinns-konsentrasjon og meditasjon, som er trinn seks og syv. Her i vesten forstås dessverre yoga mest som en form for fysisk gymnastikk fordi de som lærer det bort, hovedsakelig har konsentrert seg om trinnene tre, *asana*, og fire, *pranayama*, som er henholdsvis kroppsstillinger og pusteøvelser. Ensidig fokus på disse to trinnene har ført til at det læres bort hundrevis av kroppsstillinger og pusteøvelser som mest er egnet til terapeutisk behandling ved sykdommer. Opprinnelig var det tredje trinnet, *asana*, bare ment for å finne den rette sittestillingen, hvor du kunne sitte bekvemt lenge uten at kroppen din forstyrret deg eller at fotsålene hadde kontakt med underlaget, og det fjerde trinnet, *pranayama*, var ment bare for å balansere pusten slik at det ble optimalt for de videre trinnene, som var å trekke alle sansene inn, *pratyahara*, og deretter konsentrere sinnet, *dharana*, slik at vedvarende observasjon av sinnet, *dhyana*, ble mulig. Yoga er designet slik at alle disse syv trinnene henger nøye sammen og er avhengige av hverandre, og at de følges nøye trinn for trinn fremover. Det åttende og siste trinnet er selve resultatet av de syv andre og kalles ”samadhi”. Det kan ikke forklares, men mennesket er i den ”tilstanden” i realiteten frigjort fra sitt sinn og er blitt udødelig, ”åndelig” sett, eller Selv-Realisert.

Denne realiseringen av Selvet eller ”hjemkomsten til sin kilde”, er en fullstendiggjøring eller oppfyllelse av livet, som i realiteten er den eneste plikt vi har som mennesker i dette livet. Først etter at vi har gjennomskuet sinnet og uskadeliggjort vårt ego, kan vi leve fritt og bekymringsløst, og virkelig nyte dette evigforundrende livet, i kjærlighet og visdom.

- **Du utga nylig boken «Universell religion – Essensiell religionsforståelse», som ble annonsert i den forrige utgaven av Visjon. Hva var det som satte i gang denne skriveprosessen hos deg?**

For mange år siden var jeg en vinter engasjert som gjesteforeleser om de såkalt ”fremmede religioner” ved den videregående skolen på Tynset, og ble da svært forferdet og opprørt over hvor usannsynlig dårlig lærebok elevene hadde. Der ble kristendommen favorisert og alle de andre religionene nærmest latterliggjort. Særlig husker jeg at det ble sagt at hinduismen kunne oppsummeres med de tre k-ene: Ku, kaste og karma! Det var bare helt utrolig at hele tre samarbeidende forfattere kunne servere noe så meningsløst til elevene, og at myndighetene attpåtil hadde godkjent den som lærebok. Jeg opplevde det som en stor hån mot en majoritet av verdens

befolkning, og syntes det var for ille at uskyldig og vitebegjærlig ungdom skulle behøve å fordøye noe slikt. Derfor satte jeg meg sporenstreks ned og skrev manuskriptet til den boken. Jeg synes det er viktig at vi får god kjennskap til hvordan våre medmennesker på denne jordkloden tenker og lever sine daglige liv, og da er ikke-misjonerende religionskunnskap et svært viktig bidrag, fordi de aller fleste mennesker bekjenner seg til en eller annen religion. I Norge er vi stort sett analfabeter når det gjelder kunnskap om andre folks religioner, og det er sikkert de fleste andre land i verden også. Denne typen kunnskap er særdeles viktig for fred og sameksistens, for det er et faktum at folk flest ikke har noen åndelig eller universell forståelse som hever dem over religionenes begrensede rammer. Religionene er nettopp ofte inngangsporten til slik søken og forståelse.

- **I boka beskriver du bl.a. de ulike verdensreligionenes fellestrekk. Hva er hovedessensen hos religionene, slik du opplever det?**

Alle de store verdensreligionene påviser eksistensen av det abstrakte vi nøytralt kan kalle ”Det ene evige absolutte”, som kalles Gud, Allah, Brahman og Nirvana i henholdsvis Kristendommen, Islam, Hinduismen og Buddhismen. Forskjellige navn og former, men det er ingen vesensforskjell i realiteten bak disse begrepene – de er alle forskjellige uttrykk for nøyaktig den samme sannheten. Forskjellene skyldes at de er oppstått i forskjellige kulturer, på forskjellige geografiske steder til forskjellige tider, men for å kjenne denne sannheten eller dette ”ene evige absolutte”, må vi lære å kjenne oss selv gjennom selvdisciplin, sinnsrenhet og medmenneskelighet. Det er i korthet budskapet til alle de fire store verdensreligionene.

Det er heller ingen vesensforskjell fordi det også er den samme identiteten som har manifestert seg på forskjellige måter med mellomrom ned gjennom tidene, når det har blitt nødvendig å bringe menneskene tilbake til kjernen igjen, da de har kommet på avveie.

Det er alltid viktig å gå til kjernen av en religion for å forstå den, altså til selve kilden som er den såkalte ”religionsstifteren”. Alt annet blir perifert og uvesentlig i forhold. Det nytter ikke å studere bare rammeverket eller de ytre forholdene, slik som ritualer og sakramenter. Da blir man forvirret! Dessverre synes det som om religionshistorikerne har en lei tendens til å henge seg opp i nettopp disse ytre tingene.

- **I vår tid blir vi stadig mer sekulære, men kanskje også mer søkende etter livsmening. Hvorfor er det slik?**

Det finnes syv prinsipper i livet som er menneskelige behov og som alle mennesker trenger. De tre mest grunnleggende nødvendighetene er mat, klær og husly, og dernest er det behov for helse utdanning og trygghet. Når disse seks nødvendighetene og behovene er tilfredsstilt, gjenstår det et prinsipp til, og det er formålet eller meningen med det hele – det som bringer livet til oppfyllelse og fullkommenhet, nemlig ”åndelighet” eller kjennskap til Atman. Det er ingen åndelighet uten naturlighet og medmenneskelighet – selvpoppofrelse, sannhet og kjærlighet. En åndelig person kjennes i praksis på sin vilje til selvpoppofrelse, ikke på psykiske evner, innbilninger eller selvhypnose. En naturlig selvpoppofrende person er selvpoppofrende nettopp fordi han eller hun har sannhet og betingelsesløs kjærlighet i seg.

Derfor ser vi at søken etter livsmening – etter sannhet eller fullkommenhet – er et grunnleggende, menneskelig behov og et prinsipp i livet som vi ikke kommer utenom, rett og slett fordi det er en vesentlig del av oss – faktisk selve drivkraften til liv og utvikling i det hele tatt. Hele evolusjonen i kosmos drives fram av dette motivet!

– Hva er «bevissthet» for deg?

Alle vet på en måte hva bevissthet er, men hvem kan beskrive den eller forklare den?! Alle kjenner det vi kaller 'bevissthet' fordi det er gjennom den at vi opplever livet, men hvor godt kan vi si at vi kjenner den? Hver eneste dag gjennom hele livet opplever alle mennesker tre forskjellige bevissthetsnivå i tre helt forskjellige tilstander. Vi er totalt ubevisste i det som kalles dyp, drømmeløs søvntilstand, og ingen har noe som helst minne fra denne tilstanden; deretter opplever vi underbevissthet i det som kalles drømmetilstand; og så endelig opplever vi våkenbevissthet, eller bare vanlig bevissthet, i det som kalles våkentilstand. Det er i denne tilstanden at vi som regel befinner oss de fleste aktive timene i døgnet, og det er i denne tilstanden at vi har kroppsbevissthet og er oppmerksomme på den tredimensjonale verden omkring oss. Derfor er det også denne tilstanden som vanligvis blir definert som 'liv'.

Når vi sover, har vi ingen idé om denne "våkne", tredimensjonale verden, eller at vi i det hele tatt har en fysisk kropp. I dyp, drømmeløs søvn er sinnet inaktivt, så det er nøyaktig som koma, men det er dette vi kaller vår 'årsakskropp'. Mens i den underbevisste drømmetilstanden er sinnet blitt aktivt, og vi erfarer i større eller mindre grad det vi kaller astralverdenen, hvor tid, rom og fysiske lover ikke gjelder. Først i våkentilstand føler vi at vi lever, og vi tenker at den virkeligheten er mer virkelig enn de to andre tilstandene. Men når vi er i ubevissthet og i underbevissthet, er de vår eneste virkelighet, og vi vet ingenting annet.

Hvis vi tenker oss at mennesket består av tre dimensjoner – åndelig, mental og materiell – representerer det åndelige det vi kaller årsakskroppen; det mentale det vi kaller astralkroppen; og det materielle det vi kjenner som vår fysiske kropp. I årsakskroppen ligger vår individuelle identitet, vårt ego og det som danner basis for vårt aktive sinn. Siden denne tilstanden er fullstendig ubevisst og vi ikke har noen opplevelse av den gjennom de to til to og en halv time gjennom søvnen hver natt, kan vi forstå at den åndelige dimensjonen i mennesket representerer et problem. Alle trenger dyp, drømmeløs søvn regelmessig for å leve, så den er helt livsviktig for oss, men samtidig opprettholder den vår uvitenhet om oss selv. Det er det paradokset som lager menneskets eneste, virkelige problem, nemlig vår kroniske identitetskrise. Vi vet ikke hvem vi egentlig er, hvor vi kommer fra, hvor vi går hen eller hvorfor vi er her! Derfor fremkaller yogiene det vi kan kalle 'bevisst søvn', som er det som vanligvis er kjent som 'meditasjon'. Jeg liker ofte å kalle meditasjon for 'bevisst søvn' fordi kropp og sinn oppfører seg akkurat som under søvn, men likevel vet du at du er fullt bevisst og ikke sover – at du er et passivt vitne til alle de tre bevissthetstilstandene og dimensjonene i deg. Gjennom vedvarende trening, og etter hvert full absorpsjon i dette, transcenderes både det aktive og det inaktive sinnet fullstendig og blir *passivt*, og da erfares det som er blitt kalt "superbevissthet". Det er i den virkeligheten vi er, under det vi tidligere har snakket om som Selv-Realisering.

Når vi våkner opp om morgenen fra en drømmesøvn, forstår vi at den tilstanden vi nettopp opplevde *bare var en drøm*, og vi oppfatter den som mindre virkelig enn vår våkentilstand. Men akkurat på samme måte blir denne velkjente, familiære våkentilstanden bare som en fjern, uvirkelig drøm i forhold til den virkeligheten vi "opplever" eller "erfarer" i superbevissthet! Hele kosmos

forsvinner! Den kan på ingen måte beskrives, for alle ord, alt språk, all forståelse og all tanke er basert på erfaringene fra denne tredimensjonale verden med et aktivt sinn som medium.

Men det er viktig å være klar over at dette ikke er noen rent teknisk øvelse, slik man ofte kan få inntrykk av ved å lese tradisjonell hata-yoga litteratur fra Nord-India. Ingen ting er mulig uten et rent sinn, som bare kommer ved naturlighet, medmenneskelighet, sannhet, kjærlighet og selvoppofrelse. Og så er det nødvendig med en god og erfaren venn og veileder – i fysisk kropp.

Etter Selv-Realiseringen oppleves absolutt alt som bevissthet, med eller uten form i forskjellige modus – dynamisk eller statisk – det er ikke lenger forskjell på noen ting, bare en uendelighet av variasjon og uttrykk. Bevissthet som 'bevissthet', er den samme uansett, og kalles også atman! Og den er der alltid – reflektert i hver enkelt av oss som vårt "Sanne Jeg" – som aldri sover eller våker! Søk den, finn den, realiser den! Det er ikke komplisert eller vanskelig, men derimot veldig enkelt og naturlig – for den er det nærmeste av det nærme alltid!

– Hva er din forbindelse til Baral og Fredsuniversitetet?

Det er et arbeid som foregår kontinuerlig, og det er den samme identiteten som arbeidet før, som arbeider nå og som vil arbeide videre i fremtiden.

Baral, eller Swami Sri Ananda Acharya, fremsatte ideen om Fredsuniversitetet i to av sine bøker først i 1919, men det var en idé han hadde hatt helt siden barndommen i India, og det er også en muntlig tradisjon blant yogier og sannyasins i Himalaya. I 1921 sa han til sin norske disippel Einar Beer at Fredsuniversitetet ville komme "om en hundre års tid". Baral brukte hele resten av sitt liv på Tron i Nord-Østerdalen til å forberede grunnen for Fredsuniversitetet, åndelig sett, og holdt alle disse verdiene levende gjennom en svært mørk tid i vår historie med depresjon og to forferdelige verdenskriger. Under siste verdenskrig trosset han tyskernes blendingspåbud og lot en oljelampe skinne uavbrutt i vinduet i 2. etasje på sin seter oppe på Tronsvangen gjennom hele krigen. I vintermørket nede i Alvdal så dette ut som en av stjernene på nattehimmelen, så alvdølene ga den navnet "Baral-stjerna". Et lite, ytre eksempel på det store, indre arbeidet han gjorde. En gang spurte hans gode venn, alvdølen Embret Mellesmo, ham om hvorfor han alltid satt oppe om nettene der oppe på Tronsvangen. Han svarte da: "Embret, først må jeg tenke en tanke, så blir det mulig for andre å tenke den."

Drøye ti år etter at Baral hadde forlatt sin kropp, ble Bjørn Pettersen født. Han kom fra Tronvik på østsiden av Oslofjorden til Tronfjell i Østerdalen, 21 år senere. Her levde jeg først fire år sammen med Einar Beer, som gikk bort i 1982, hele 95 år gammel, og levde deretter i hans hytte "Shantibu" i syv år alene. I denne 7-årsperioden hadde jeg ingen inntekter, ingen oppsparte midler eller økonomiske forordninger. Jeg levde bare fra dag til dag og fra hånd til munn, mer eller mindre isolert fra omverdenen, og bare konsentrerte meg om min sannhetssøken. Jeg bekymret meg aldri om jeg hadde mat å spise, for jeg tenkte som så at da jeg lå i min mors liv fikk jeg alt jeg trengte fra henne, og at nå var jeg i den store universelle mors liv, så hun måtte også ta vare på meg på samme måte. Og det har hun alltid gjort! Men det viktige var at jeg i løpet av den tiden gjennomlevde alt det som blir innholdet i Fredsuniversitetet – alt ble testet ut, erfart og erkjent, mens jeg hele tiden fikk inspirasjon og kyndig veiledning fra min gode venn og lærer i India, Swami Paramananda. Da han kom til Norge i 1989-90 og bodde hos meg et helt år på Shantibu, tok han fatt i Fredsuniversitetet igjen og inspirerte til et konkret prosjekt. Dette ble igangsatt i 1993 med dannelsen av Stiftelsen Tronfjell Fredsuniversitet, og i 1995, under Paramanandas tredje besøk til Norge, holdt vi det første "livskunstkurset" ved Savalen i Tynset kommune. Ad de forunderligste

veier kom det folk fra alle kanter av landet til det kurset, helt uten at det ble annonsert noe sted, og det ble også fulgt opp med flere kurs på Shantibu da Paramananda besøkte Norge for siste gang i 1998. Vi hadde kursdeltakere fra hele 10 nasjoner på det meste. Sent på året i 1999 forlot Paramananda sin kropp, men han er akkurat like levende for meg i dag som han alltid har vært. Fysisk kropp eller ikke, er ikke lenger noen faktor etter at læretiden er over.

Etter at Stiftelsen Tronfjell Fredsuniversitet var etablert og vår planlegging var i gang, måtte vi vente i over 10 år på at Alvdal kommune skulle igangsette sitt kommuneplanarbeid, som vi var helt avhengige av. Det tok fire år før den var ferdig, og etter det måtte vi starte vårt eget reguleringsplanarbeid, som tok to år. Reguleringsplanen ble godkjent i 2012, og etter det har vi arbeidet for å kjøpe og renovere det gamle hotellet Tronsvangen Seter på Tronsvangen i Alvdal, som en midlertidig holdeplass på veien opp til det såkalte "Fredsplataet" på Tron, hvor det altså er blitt regulert for Fredsuniversitetet i 1300 meters høyde.

– **Hvorfor er visjonen om et fredsuniversitet på Tronfjell viktig, slik du ser det?**

Selve visjonen om det er ikke lenger så viktig – den er blitt levendegjort gjennom min *sadhana*, min sannhetssøken, selv om dette prosjektet ikke er avhengig av meg som person på noen måte. Men nå er det den arbeidskrevende, fysiske manifesteringen av det som trengs å virkeliggjøres, og her må alle bidra på den måten de kan. For Fredsuniversitetet er for folket, for allmennheten – vi som arbeider med det til daglig, trenger det ikke, så vi driver ikke med dette for vår egen skyld. Derfor er det viktig at folk forstår konseptet med Fredsuniversitetet:

Først av alt vil dette ikke være noe forretningsforetak, hvor den overordnede driften styres etter kapitalistiske interesser og profittsyn, slik som omtrent alt annet i samfunnet vårt, og som bare reflekterer menneskets grådighet på bekostning av andre. Alle som ønsker Fredsuniversitetet, må ofre noe av seg selv – de må gi uten å vente noe tilbake – og de som deltar på kurs, må betale den faktiske kostnaden. De som har mer, subsidierer de som har mindre, slik at alle tilgjengelige midler deles og alle som ønsker å delta, kan få muligheten til dette.

Så kommer det helt essensielle at mennesket selv er i sentrum for oppmerksomhet og læring, ikke fenomener eller informasjon, eller kunnskap i seg selv. Fredsuniversitetets utgangspunkt er at mennesket har fått alt det trenger i fødsels gave med sin egen kropp og sitt eget sinn, og at alt ligger latent der for å kunne fullbyrdes som menneske. Derfor vil vi ikke trenge noen lærebøker eller doseringer, og universitetet blir intet universitet i vanlig forstand med curriculum, diplomer og grader. Det blir heller et "humanuniversitet" hvor det i gunstige omgivelser blir gitt noen enkle og stimulerende impulser for selvutvikling.

Aktivitetene i Fredsuniversitetet vil foregå i to forskjellige avdelinger samtidig: Individuelt og kollektivt. I den individuelle avdelingen vil det foregå "livskunst-kurs", som består av tre trinn. Det første trinnet kaller vi "å lære kroppsspråket". Det vil være en slags økologiklasse om hvordan overleve i verden, med fokus på livsstil, matvaner, pust, bevegelse, osv. Vi lærer vår egen fysiske kropp å kjenne gjennom praktiske øvelser, hva slags mat vi kan fordøye, osv. Det neste trinnet blir en ren stillhetskurs som vi kaller "å lese sinnet". I stedet for å lese så mange bøker, aviser og litteratur som bare reflekterer andres sinn, skal vi lese vårt eget sinn, og få innsikt i egen psykologi i harmoniske og trygge omgivelser. Der blir det kun mental avspenning; mental konsentrasjon; og mental observasjon. Det tredje og siste trinnet blir en filosofiklasse hvor vi tar opp alle de universelt menneskelige spørsmålene, som alle må spørre seg en eller flere ganger i livet: "Hvem er jeg egentlig, bakenfor mitt navn og alle kunstige identiteter som samfunnet og jeg selv har gitt

meg?”, osv. Her belyser vi menneskets mest fundamentale, eksistensielle spørsmål, og dette trinnet kaller vi ”å kjenne seg selv”. Poenget er at gjennom å kjenne sin egen kropp og sitt eget sinn kan man kjenne sitt Selv, og det er faktisk ingen annen måte å gjøre dette på. Vi sier ikke at folk vil kunne realisere sitt Selv i løpet av et slikt tre ukers eller tre måneders livskunst-kurs, men de vil ha fått en viktig mal eller innsikt de kan følge selv videre i livet etter kursslutt. Dette livskunstkurset blir selve grunnstammen i aktiviteten ved Fredsuniversitetet, og fredsarbeid på absolutt grasrotnivå: Det blir ikke fred i verden uten at man først har fred med seg selv.

I den kollektive avdelingen vil det foregå mange typer aktiviteter av kulturell, vitenskapelig og sosial art, med konferanser, seminarer, teater, film, utstillinger, festivaler, osv., i Fredsuniversitetets ånd med mennesket i sentrum. Mye på samme måte som Bellona våker over natur og miljø som disses talsperson, vil Fredsuniversitetet årvåkent sette fokus på tidsaktuelle spørsmål om menneskeverd, menneskerettigheter, menneskemuligheter, etikk, ansvar, forskning, bærekraft, osv. Det kan også være en eksponent for det vi kan kalle ”freds- og harmoniforskning”, som en motsats til den tradisjonelle freds- og konfliktforskningen, som i hovedsak bare fokuserer på krig og politisk diplomati. Og endelig kan Fredsuniversitetet, med sin unike beliggenhet og atmosfære, være vertskap for internasjonale toppmøter om fred og forsoning på politisk nivå. Men Fredsuniversitetet selv vil være helt apolitisk og ikke-religiøst, uten noen ideologisk eller annen tilknytning. Det skal aldri være en institusjon bare for spesielt interesserte, men så absolutt for folk flest, uansett deres bakgrunn eller tilhørighet. Og det vil være egnet for alle mellom 8 og 80 år.

Videre vil det ikke læres bort noe eller foregå noe i Fredsuniversitetet som ikke kan etterprøves vitenskapelig eller som ikke tåler vitenskapens lys. Alt vil være naturlig og følge naturen. Som bygning skal det helst kunne fungere nærmest som en levende organisme, som hører hjemme i landskapet og som krever minst mulig vedlikehold, hvor arkitektur og funksjoner er praktiske og harmoniske, og energien består av et mangfold av alternative, fornybare kilder. Aktivitetsnivået gjennom året vil bli bestemt av årstidssyklusen på stedet, slik at det vil være mest aktivitet i de lyse sommermånedene, og et minimum av aktivitet i de mørke vintermånedene, mens vår- og høstmåneder vil være egnet til et mer balansert aktivitetsnivå.

Ved å være vidtfavnende og inkluderende, og å kun fokusere på de rent universelt menneskelige faktorene, som er like for alle, og som alle kan kjenne seg igjen i, både i innhold og i uttrykksform, vil Fredsuniversitetet være noe som de aller, aller fleste vil kunne identifisere seg med. Og således vil Fredsuniversitetet gi håp for mennesket i verden.

– **Hva er veien videre?**

Det mest konkrete vi har akkurat nå i dette prosjektet og dette arbeidet, er altså Tronsvangen Seter på Tronsvangen i Alvdal. Der har vi så smått allerede begynt med aktiviteter i mindre skala som vi tenker å ha i Fredsuniversitetet, samtidig som vi har en konkret og praktisk plattform for å gjøre prosjektet på Tron mer kjent ute i verden, og hvor vi i tillegg sanker nødvendig erfaring for det store som etter hvert skal skje høyere opp på Tron. Tronfjell Fredsuniversitet er som en stor elefant, hvor drektighet, fødsel, oppvekst og livslengde går over lang, lang tid. Mens til sammenlikning er andre institusjoner i samfunnet som små mus å regne, hvor åndedrett, hjerterytmene og livsløp bare er som noen øyeblikk i forhold. Det grunnlaget som lages nå, skal vare i de neste tusen år fremover. Først kommer det en stor altomfattende konflikt i verden, som er nært forestående, men etter det blir det en verdensregjering med empatiske og filantropiske mennesker, som kan tenke og føle for alle, og det innleder tusen år med åndelig kultur i verden – i adhyatmisk forstand.

www.shantibu.no

www.tronuni.org

www.tronsvangenseter.no